

Агенція
Журналістики
Даних

Річний звіт 2017

Місія

Сприяти прозорості влади шляхом розвитку якісної журналістики та журналістики даних, яка передбачає аналіз і подання великих масивів даних у цікавій та зрозумілій формі. За допомогою аналізу великих масивів даних допомагати усвідомленому прийняттю рішень політиками, чиновниками та громадянами. Поширювати «цифрову культуру» серед політиків, чиновників та представників громадянського суспільства. Створювати та поширювати через ЗМІ та Інтернет інфографіку, статті, новини, аналітичні матеріали, котрі стосуються суспільно важливих тем.

Зростання

Наші інтерактивні візуалізації стали більш ґрунтовними та масштабними. Ми вийшли на новий рівень просування наших продуктів, розпочали проводити більше навчальних та публічних заходів, а наша команда розширилася.

Започаткували практику спільної та одночасної публікації наших проектів із загальнонаціональними ЗМІ.

Проводимо внутрішні тренінги для співробітників. Ключові співробітники організації відвідали міжнародні конференції.

Ми також налагодили регулярну співпрацю з органами влади та аналітичними центрами щодо обміну великими масивами даних та їхнього аналізу.

Збільшили присутність у соціальних мережах, почали використовувати нові канали інформації.

За рік у нас стажувалися 9 стажерів.

Напрямки діяльності

Наша діяльність має три напрямки:

I. Аналітичний центр, який розробляє якісні аналітичні матеріали, готує полісі-матеріали для органів влади, аналізує великі масиви даних та створює візуалізації на їх основі. Ключовими напрямками діяльності аналітичного центру є: політика відкритих даних, дані міст, державні закупівлі, використання публічних коштів, урбаністика, інфраструктура, дослідження пропаганди

II. Інтернет-видання TEXTY.org.ua (написання статей, наповнення стрічки новин та публікація візуалізацій на основі журналістики даних)

III. Навчальний напрямок діяльності — проведення освітніх заходів (тренінгів, семінарів, воркшопів, презентацій, дата-кемпів тощо) для різноманітних цільових аудиторій: держслужбовців, журналістів, активістів, розробників, дата-аналітиків тощо

I. АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР

У 2017 році наша команда продовжила розвиватися як аналітичний центр. Основними напрямками діяльності організації як аналітичного центру були:

1. Проекти співпраці з міністерствами щодо імплементації політики відкритих даних

Ключовими партнерами в реалізації таких проектів були Міністерство палива та енергетики й Державна авіаційна служба.

Наші фахівці проводили аудит даних, пріоритетних наборів даних для подальшої публікації, готували нормативні документи та рекомендації, проводили консультації та семінари, а також готували інтерактивні візуалізації на основі відкритих даних.

2. Співпраця з муніципалітетами «Відкриті дані для міста»

Другий рік поспіль міські ради, які прагнуть поліпшити життя громади та управління містом через забезпечення доступу до важливої інформації у форматі відкритих даних, долучаються до муніципальних проектів «Відкриті дані для міста».

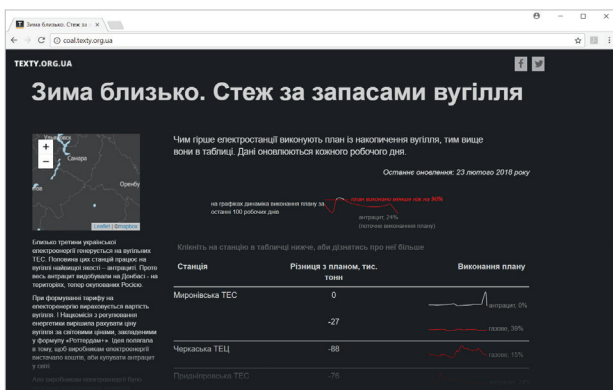
Першими містами-учасниками у 2017 році стали Вінницька та Чернівецька міські ради: за допомогою експертів проекту вони розробляли нормативну базу, проводили аудит, публікували нові набори відкритих даних і створювали корисні для міста веб-інструменти.

Два міста-учасники проекту долучилися до Міжнародної хартії відкритих даних та разом із експертами розробили плани дій з реалізації її принципів. Ці міста взяли на себе зобов'язання перед світовою спільнотою щодо розвитку відкритих даних у своїх громадах.

Ми підготували ряд аналітичних записок, статей, інтерактивних проектів, котрі базуються на аналізі великих масивів даних, та веб-аплікації, котрі допомагають користувачам самостійно аналізувати великі масиви даних.

Проекти на основі відкритих даних міністерств

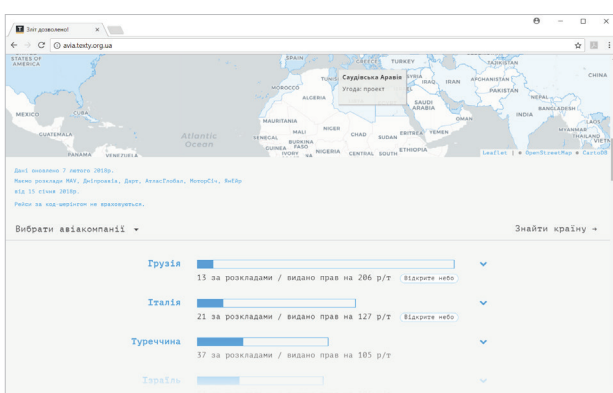
1. Проект «Зима близько. Стеж за запасами вугілля»

Інтерактивний інструмент, за допомогою якого можна відстежувати оперативні дані про запаси вугілля на станціях та оцінювати, наскільки швидко станції переходять на газове вугілля, яке видобувається в Україні. Кожного робочого дня Міністерство енергетики публікує дані про запаси палива на станціях. На нашій графіці можна подивитися дані про всі функціонуючі ТЕС (окрім Зуївської, щоденних даних про яку немає) та про 6 найбільших ТЕС, які працюють на вугіллі. Графіку підготовано на основі відкритих даних Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

<http://coal.texty.org.ua/>

2. Проект «Зліт дозволено!»

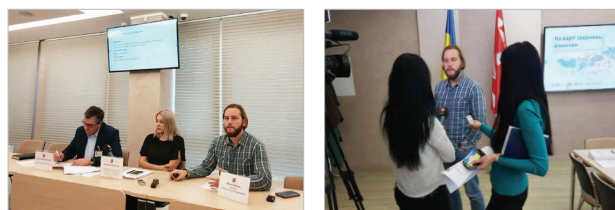
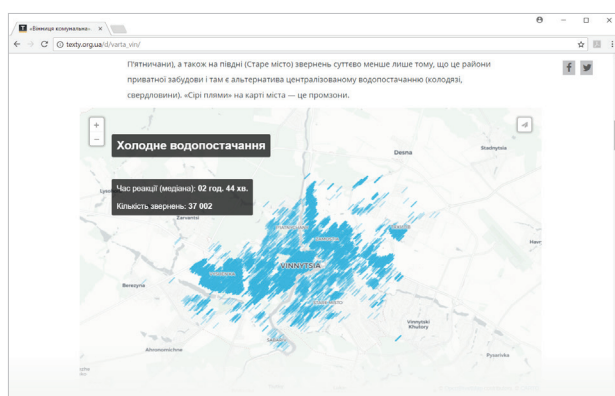

Інструмент, розроблений на основі відкритих даних Державної авіаційної служби України, який дозволяє побачити стан справ із міжнародними повітряними перевезеннями в Україні. Українські авіакомпанії можуть літати тільки в ті країни, з якими наш уряд уклав відповідні угоди. Щоб подати заявку до Державіаслужби на новий маршрут, авіакомпанія має подивитися в міжнародних угодах, скільки рейсів дозволено за угодою, скажімо, на Тель-Авів. Потім зіставити цю інформацію з уже наданими правами на рейси. Всі ці дані є у відкритому доступі, але в незручному вигляді для звичайної людини. Створена нами веб-аплікація дозволяє побачити всю необхідну інформацію в одному місці. Крім цього, ми взяли розклади українських авіакомпаній й додали фактичний стан речей, аби показати ситуації, коли хтось має право на рейс, але не літає.

<http://avia.texty.org.ua/>

Проекти на основі відкритих даних міст

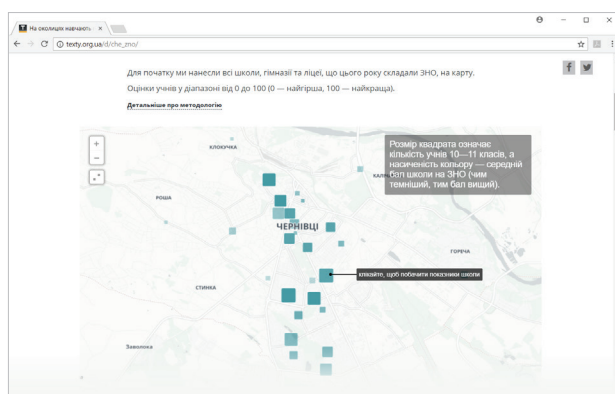
1. «Вінниця комунальна»: як швидко міські комунальні служби реагують на звернення

«Цілодобова варта» — це структурний підрозділ Вінницької міської ради, основною функцією якого є прийом і забезпечення розгляду звернень громадян у випадку виникнення різноманітних аварійних ситуацій. У рамках реалізації проекту ми отримали дані від 2013 року. Мета проекту — оцінка аварійності місцевих систем надання комунальних послуг (тепломереж, каналізаційної системи, електропостачання тощо) у різних районах міста, визначення швидкості реагування комунальних служб на різні типи проблем.

http://texty.org.ua/d/varta_vin/

2. На околицях навчають гірше. Як чернівецькі школярі складають ЗНО

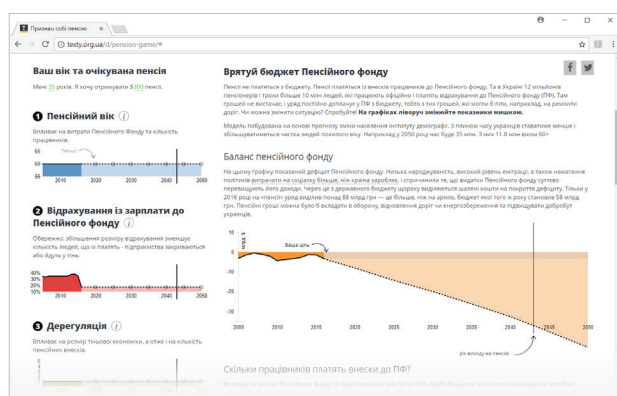

Учні, що навчаються ближче до центру Чернівців, складають ЗНО краще, ніж учні з околиць. Які ще фактори впливають на їхні результати? Озброївшись даними про фінансування шкіл та статистикою, яку збирає міське управління освіти, ми проаналізували ситуацію в Чернівцях визначили, які саме фактори впливають на успішність учнів загальноосвітніх навчальних закладів на ЗНО та що можна зробити для того, аби ситуація покращилася.

http://texty.org.ua/d/che_zno/

Аналітичні дослідження

Інтерактивна модель пенсійної системи України

Інтерактивна модель дає можливість змінювати параметри, що впливають на розмір пенсій, та дивитися прогноз, яка пенсія буде в майбутньому. Також був підготовлений аналітичний документ про актуальний стан пенсійної системи України «Солідарна система України: сучасне становище та шляхи реформування».

Ми брали участь у круглих столах щодо політики відкритих даних, розширили співпрацю з органами влади та аналітичними центрами.

Презентація усіх наших досліджень супроводжувалася публічними заходами задля привернення уваги ключових стейкхолдерів до наших проєктів.

<http://texty.org.ua/d/pension-game/>

II. МЕДІА TEXTY.ORG.UA

Особливу увагу приділяли:

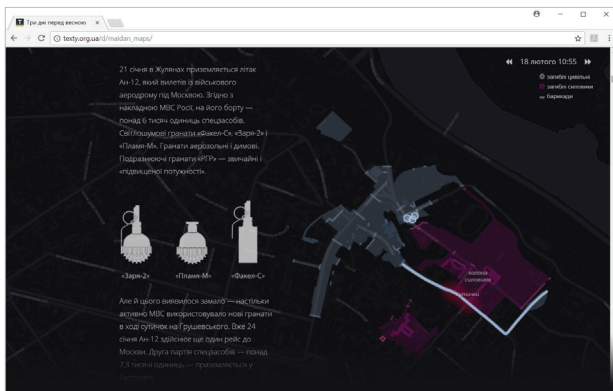
- Війні, окупованим та прифронтовим територіям.
- Корупції та неефективному управлінню.
- Роботі законодавчої та виконавчої влади щодо впровадження реформ, аналізу вдалих та провальних реформ.
- Відповідальності медіа перед суспільством.
- Дослідженню методів російської пропаганди в соцмережах.

Наші роботи стосуються всіх сфер суспільного життя, але пріоритетними у 2017 році були такі:

- Політика відкритих даних
- Освітні проекти
- Публічні фінанси (використання публічних коштів, бюджетна політика, державні закупівлі, ліцензійна діяльність)
- Інфраструктура та урбаністика
- Захист навколишнього середовища
- Викриття російської пропаганди в соціальних мережах

Проекти з журналістики даних за 2017 рік

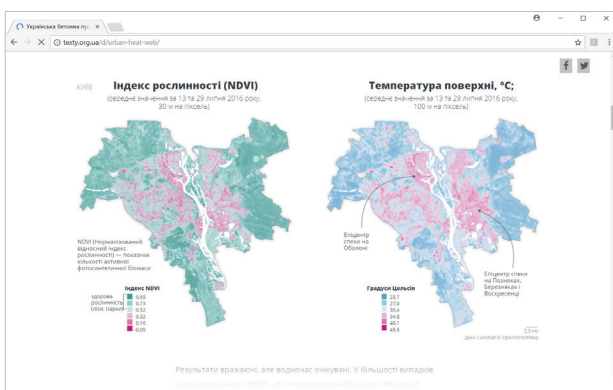
1. Три дні перед весною

Проаналізували, хто, коли і де загинув на Майдані 18–20 лютого 2014 року. Ця розповідь — про тих, хто загинув під час протестів у центрі Києва незалежно від того, з якого боку барикад вони розпрощалися з життям. Хроніка подій на Майдані 18–20 лютого синхронізована із сотнями фрагментів відео. На карті позначено місця смертельних поранень майданівців і 13 силовиків — усі, які вдалося ідентифікувати.

http://texty.org.ua/d/maidan_maps/

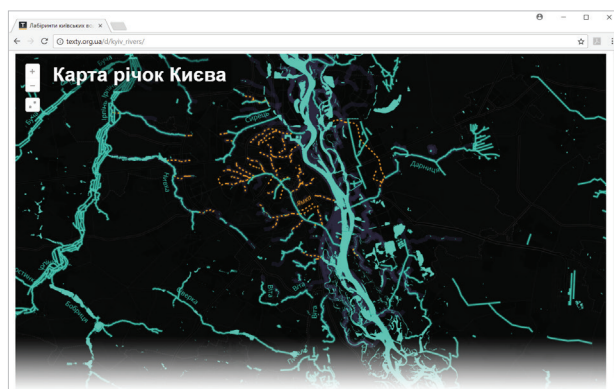
2. Українська бетонна пустеля

Визначили найспекотніші мікрорайони українських мегаполісів. Температура поверхні в різних частинах одного міста може відрізнятися на 10–15 °C.

<http://texty.org.ua/d/urban-heat-web/>

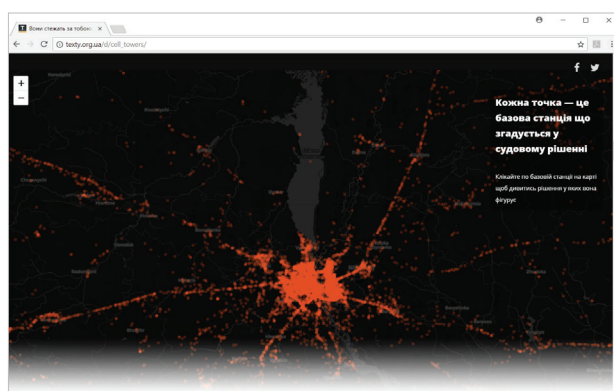
3. Лабіринти київських вод

Склали карту малих київських річок. Підготували репортаж-дослідження про те, які таїни приховують підземні води, яким чином річки-смердючки не дають місту впасти та чому географи й археологи тривалий час не звертали на них уваги.

http://texty.org.ua/d/kyiv_rivers/

4. Вони стежать за тобою. І ти цього хочеш

Визначили, наскільки масштабно правоохоронці досліджують дані з телефонів і як часто це відбувається.

http://texty.org.ua/d/cell_towers/

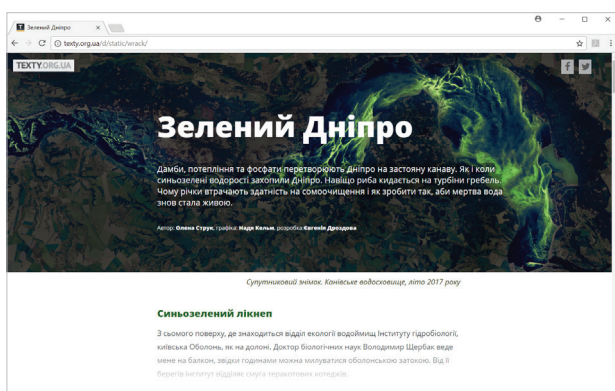
5. Змієві вали: ієрогліф виживання

На півдні від Києва можна зустріти дивні земляні споруди, які з'являються несподівано й довгою стрічкою звиваються із заходу на схід. Це так звані Змієві вали. Загальна їхня довжина — близько 1000 кілометрів. Хто їх збудував, точно невідомо. Ми дослідили географію цих дивних споруд і написали про це репортаж.

<http://texty.org.ua/d/zmiyevi-valy/>

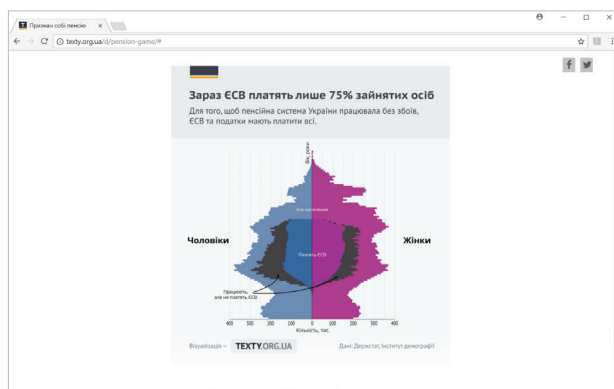
6. Зелений Дніпро

Дослідили цвітіння синьо-зелених водоростей у річці Дніпро. Проект містить серію супутникових знімків, які ілюструють цвітіння синьо-зелених водоростей у Канівському водосховищі у 2013—2017 роках.

<http://texty.org.ua/d/static/wrack/>

7. Признач собі пенсію

Створили інтерактивний інструмент, який дозволяє прогнозувати витрати Пенсійного фонду України відповідно до зміни основних показників: пенсійного віку, рівня середньої заробітної плати, відсоткової ставки Єдиного соціального внеску та рівня тіньової економіки. Користувач, змінюючи показники, може бачити на графіку рівень дефіциту ПФУ, встановивши бажаний рік виходу на пенсію та її розмір. Інструмент детально пояснює, як працює нинішня пенсійна система й наочно показує, чому її необхідно реформувати. У дослідженні використані дані Пенсійного фонду, Держстату та Інституту демографії.

<http://texty.org.ua/d/pension-game>

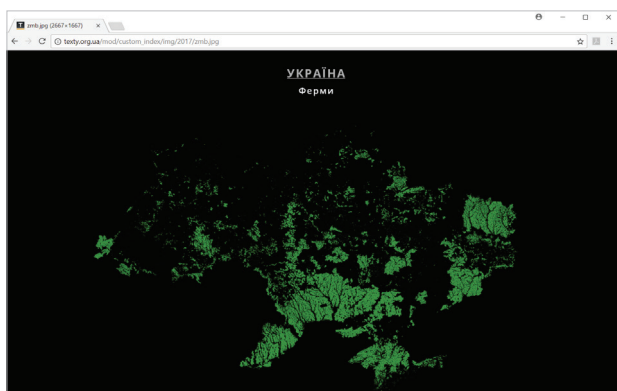
8. 27% бюджетників вступає до університетів в обхід ЗНО

Дослідили статистику вступу до ВНЗ без складання зовнішнього незалежного оцінювання. Закінчивши коледж, майбутні вступники здобувають рівень молодшого спеціаліста, завдяки чому при вступі до вищих навчальних закладів не складають ЗНО, натомість вступаючи одразу на 2-й чи 3-й курс на основі внутрішнього університетського тестування. Ми проаналізували результати зарахувань до вишів і виявили сенсацію: цього року 27% бюджетників і майже 39% контрактників вступили до вишів в обхід ЗНО.

http://texty.org.ua/d/bez_zno/

9. Дню Незалежності присвячується: мінімалістичні карти України

На честь 26-ї річниці Незалежності ми підготували серію карт про нашу країну на основі даних з OpenStreetMap.

<https://goo.gl/nKQYDX>

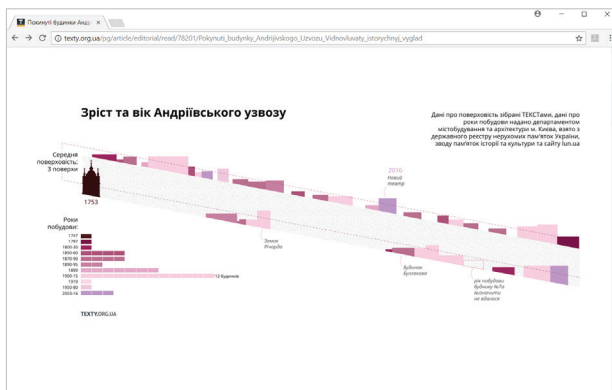
10. Збиткова справа: Що робити з парковками?

За чотири місяці цього року служба столичного паркування отримала 7,4 мільйонів гривень доходу, витративши на утримання мережі паркувальників 7,8 мільйона. Ми поставили камери, щоб зрозуміти, скільки коштів можна збирати насправді.

<http://texty.org.ua/d/parkings/>

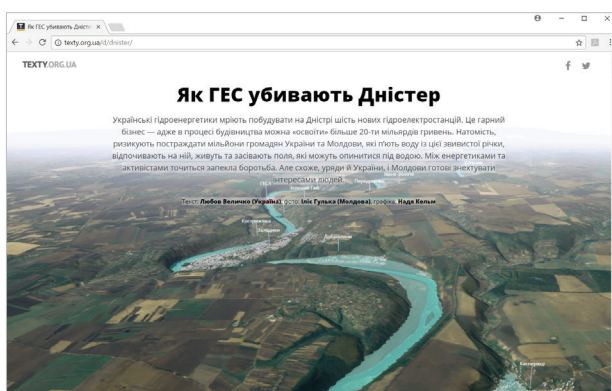
11. Покинуті будинки Андріївського узвозу. Відновлювати історичний вигляд вулиці не потрібно

Дослідили висоту, вік та стан будівель на Андріївському узвозі. Створили статичну графіку про поверховість та роки побудови споруд Узвозу.

<https://goo.gl/B2fkNL>

12. Як ГЕС убивають Дністер

Ми дослідили, як будівництво малих ГЕС на Буковині шкодить річці Дністер.

<http://texty.org.ua/d/dnister>

У 2017 році опублікували на texty.org.ua:

2334

НОВИН

249

статей

146

статичних та
інтерактивних
інфографік

17

робіт із журналістики
даних

Резонанс

Журналістка «Текстів» Ярина Серкез [перемогла](#) у найпрестижнішому міжнародному конкурсі з журналістики даних «Data Journalism Awards» у номінації «Студенти та молоді data-журналісти року». Для участі в конкурсі Ярина подала портфоліо з інтерактивних проєктів та інфографік, значна частина яких опублікована на texty.org.ua. Таким чином ця нагорода вперше потрапила в Україну. Про подію написали матеріали кілька загальнонаціональних видань.

Журналіст Texty.org.ua Володимир Харченко посів перше місце в номінації «Журналістське розслідування» регулярного Національного конкурсу журналістських розслідувань та аналітичних досліджень «Є-Розслідування». Матеріал-переможець — «26,6 млн грн витратила місцева влада на оплату статей і сюжетів про себе у ЗМІ» (інтерактивна графіка).

Інтерактивний матеріал про події 18–20 лютого 2014 року «Три дні перед весною» вийшов у березні 2017-го і здобув велику увагу з боку ЗМІ. Відеосюжети про нього підготували 5 канал, телеканал «Еспресо», телеканал «ZIK», проєкт інтернет-телебачення INTV. 5 канал запросив головного редактора «Текстів» Романа Кульчинського на розлоге телеінтерв'ю. Численні згадки про цей матеріал вийшли в українських онлайн-виданнях та блогах, а в мережі Фейсбук він здобув майже п'ять тисяч поширень.

Загалом наша діяльність створила попит в українському суспільстві на пошук та аналіз даних. Так, на онлайн-курс керівника напрямку журналістики даних Анатолія Бондаренка на платформі Prometheus.org.ua записалися понад 10 тисяч слухачів.

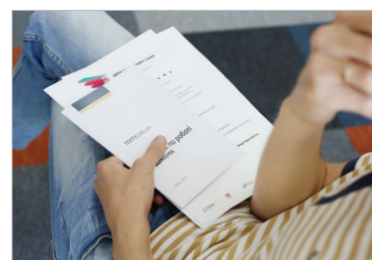
III. НАВЧАННЯ

Тренінги

1. Створення Національної мережі тренерів із відкритих даних. Національна мережа тренерів із відкритих даних об'єднує агентів змін, які сприяють розвитку відкритих даних у містах України. У рамках програми організатори забезпечують підготовку та підтримку тренерів, які проводять майстер-класи, воркшопи та консультації з відкриття даних для місцевих органів влади. Мережа була створена в 2017 році й уже налічує понад 30 тренерів із відкритих даних у 26 містах України.

2. Проведення навчальних заходів (воркшопів, дата-кемпів, тренінгів та семінарів) для роботи з даними (пошук та аналіз даних, робота з відкритими даними, інфографікою, журналістикою даних та написанням текстів) для різноманітних цільових аудиторій: держслужбовці, громадські активісти, журналісти, розробники, аналітики даних тощо. У 2017 році ми провели понад 20 таких заходів.

3. Open Data Fellowship Program. У 2017 році ми впровадили 4-місячну інтенсивну програму професійного розвитку молодих дата-аналітиків. Під час стажування інтерни отримують ґрунтовні знання для роботи з даними та їх візуалізацією, а також створюють інноваційні проекти на основі відкритих даних.

Міжнародна співпраця

Наша організація є членом Офісу зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі. У рамках цієї співпраці наша організація активно розвиває міжнародну комунікацію та зв'язки з потенційними партнерами та донорами.

Також у 2017 році організація стала членом міжнародної фахової організації «Global Investigative Journalism Network».

Також брали участь у міжнародних конференціях як учасники або спікери:

- Зимова школа для аналітичних центрів (Женева, Швейцарія, 20—31.01.2017)
- Конференція «BrusselsUkraineLab», організована Офісом зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі (Бельгія, 21—24.02.2017)
- Щорічна конференція, присвячена журналістиці даних: Investigative Reporters and Editors | NICAR 2017 (Джексонвілл, США, 28.02—05.03.2017)
- Конференція для дата-журналістів TAPESTRY (Сейнт-Огастін, США, 01.03.2017)
- Журналістський хакатон «Editors Lab. Prototyping the Future of News» (Варшава, Польща, 20.03.2017)

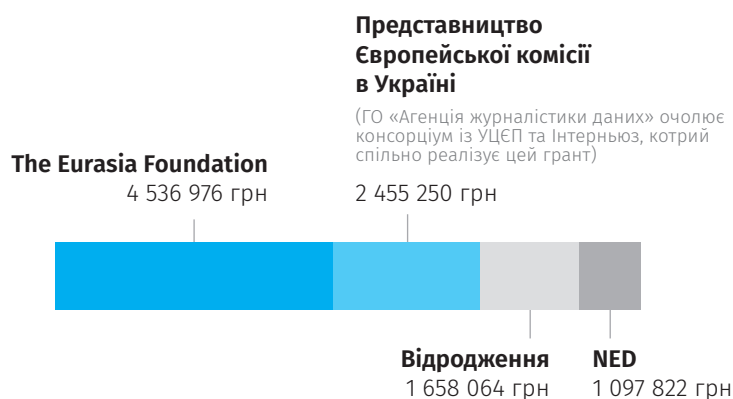

Структура

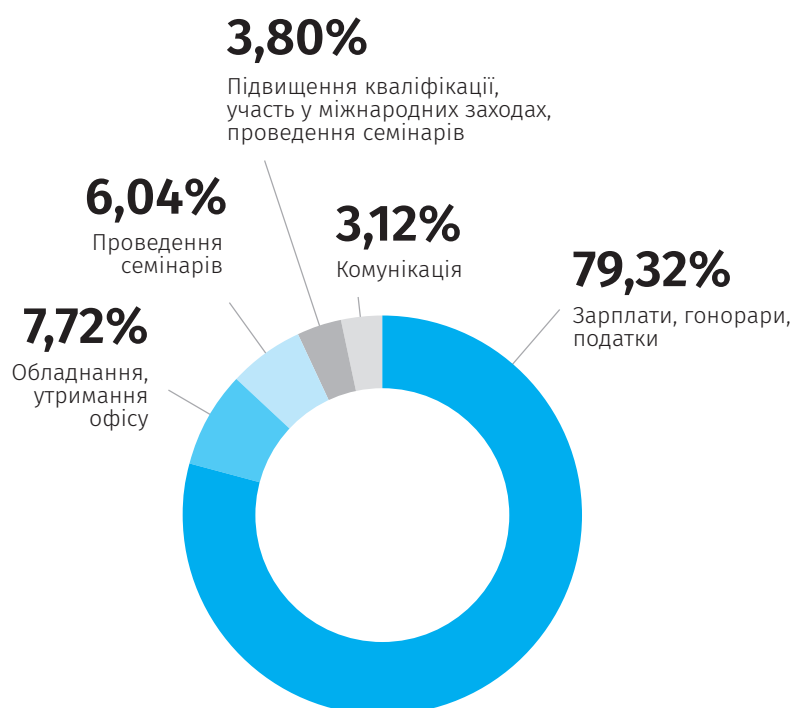

IV. БЮДЖЕТ

Доходи за 2017 рік:

Витрати. Внутрішня структура:

Публікація видана в межах та за підтримки Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні, яку виконує Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Ініціативою відкритого суспільства для Європи (OSIFE) за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні.

Думки та позиції, викладені у цьому звіті, є позицією автора та не обов'язково відображають позицію Посольства Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відродження» та Ініціативи відкритого суспільства для Європи (OSIFE).

